

keresztjével tünteti ki. 1982. Címzetes főiskolai tanári cím és Kölcsey emléklap 1997. A sok objektív adat után néhány magán jellegű mondat.

Csenki Imrének tanítványa és kórusának tagja voltam. Imre bácsi személyisége, mély és őszinte embersége, szuggesztív ereje, erős hite, meggyőződése lenyűgözött, elvarázsolt bennünket. Szinte feltétel nélkül szerettük és tiszteltük. Személyiségünk, meggyőződésünk és elkötelezettségeink formálásában kiemelkedő szerepe volt. Segített abban, hogy mélyebben megismerjük a világ dolgait, hogy el tudjunk igazodni az igaz és az álságos, a valódi szép és a hamis, az érték és az elutasítandó között. Igaz barátunk volt. Élete végéig – és halála óta is – atyai barátomként tiszteltem és tisztelem. Közel száz oldalnyi, baráti hangú, szeretetteljes levelét őrzöm.

Végezetül, hitének, meggyőződésének, emberségének, művészetének, családja és az emberek iránti szeretetének forrását kijelölő, minden levelét lezáró mondatát idézem:

Soli Deo Gloria.

Gajdics Sándor

Csiha Antal (Hajdúböszörmény, 1897 — Hajdúböszörmény, 1981.): középiskolai tanár.

Csiha Antal

Elemi isk.-it és gimn.-i tanulmányait Hajdúböszörményben végezte. 1916-ban Königrätzben katonáskodott négy hónapig, hazaté-

rése után tette le az érettségét. 1922-ben szerzett földrajz-történelem szakos tanári diplomát a debreceni Tisza István Tudományegyetemen. Ezt követően az egyetemi internátus felügyelő tanára volt, 1932-ben szerzett doktori címet történelemből.

1928. szept.1-től 1962 jún.-ig tanított a hajdúböszörményi Bocskai István Gimnáziumban, és 1938-ig nevelőtanár is volt az iskola mellett működő Kálvineumban.

Óráit a biztos szaktudás, a tényanyag tisztelete jellemezte, volt tanítványai később is hálásan emlékeztek arra, hogy bölcsészari, jogtudományi tanulmányaikat mennyire megkönnyítette az ő óráiról hozott biztos alap.

Nagyon jelentős volt tanórán kívüli tevékenysége. 1929-től 1948-ig (a mozgalom betiltásáig) parancsnoka volt a 951. számú Bocskai István Cserkészcsapatnak. Megszervezte a regös cserkészetet, diákjai közül néhányan a Magyar Állami Népiegyüttesben folytatták tovább hivatásosként a népi kultúra ápolását. Csapatával részt vett az 1933-as gödöllői Jamboree-en. Cserkészei az ő vezetésével, és Sőregi János, debreceni múzeumigazgató irányításával 1938 és 1939 nyarán feltárták a zeleméri középkori templom alapjait.

Az ő ötlete nyomán és az ő irányításával rendezték meg 1937-ben a Hajdúhetet, amelyen a hat hajdúváros képzőművészei, iparosai, mezőgazdasági termelői, népművészei adtak egymásnak találkozót.

A második világháború után 1948-ban Sztahanov-műhelyt hozott létre a gimn.-ban, amelyben a diákok dísz tárgyakat, használati eszközöket készítettek.

1960 és '64 között a Hajdúsági Múzeum igazgatója.

A múzeumban sok jelentős kiállítást rendezett, többek közt a város híres pedagógusairól, több kortárs képzőművésznek nyílt tálalta az igazgatósága idején. Megszervezte, hogy a Nemzeti Galéria néhány képe helyett kapjon a városi múzeum kiállításán.

Nyugdíjazása után főként néprajzzal és helytörténettel foglalkozott. Cikkei jelentek meg a Protestáns Tanügyi Szemlében, az Élet és

tudományban, az Orvostörténet Közleményekben.

Főbb művei:

Hajdúböszörmény ipara és kereskedelme 1872-ig; Hajdúböszörmény története, 1972.; Schola, gymnasium, főgimnázium (1621-1948); a Hajdúböszörményi Bocskai István Gimnázium Jubileumi Évkönyve, 1972.

Munkásságát számos kitüntetéssel ismerték el:

A Munka Érdemrend ezüst fokozata; A Szocialista Kultúráért (2 alkalommal); az Oktatásügy Kiváló Dolgozója; Felszabadulási Emlékérem; Kiváló Társadalmi Munkás kitüntetés.

Csiha László

Csinády Gerő (Nyárádszereda, [Maros-Torda megye] 1902. márc. 6. — Debrecen, 1970. márc.): egyetemi docens.

Csinády Gerő

Édesapja, Csinády János, az egyik marosvásárhelyi bank nyárádszeredai fiókintézetének vezetője és földbirtokos volt. Édesanyja, György Ida, háztartásbeli. Gyermekkorát az elemi iskola elvégzéséig a szülői háznál töltötte, majd a marosvásárhelyi Ref. Koll. Gimn.-ában folytatta tanulmányait, ahol beleoltották a vallásos érzést, és a kálvinista egyházhoz való ragaszkodást.

Az érettségi letétele idején Erdély már román megszállás alatt volt, így kolozsvári egyetemre való felvétele magyarként lehetetlenné vált. Az ottani Tanítóképző Intézetben kezdte meg így tanulmányait, azonban csakhamar

azt is bezárták. Kénytelen volt egyetemi tanulmányait szeretett Erdélytől távol, Budapesten folytatni, ahol 1921. őszén beiratkozott a Pázmány Péter Tudományegyetemre. Szorgalma és tehetsége feltűnt tanárainak, így még a tanári oklevél megszerzése előtt Tuzson János professzor meghívására az egyetem Növényrendszertani Intézetébe került gyakornoknak. Ezt a tiszteletet öt évig (1923-1928) töltötte be, később diplomásként is.

Ez a korszak az állástalan diplomások korszaka volt. Egyre jobban érezte ő is a kilátástalanságot az egyetemen, hiszen állását bármikor megszüntethették, így elérkezettnek látta a pillanatot, hogy megpróbáljon a tanári pályán elhelyezkedni, és egy időre feladni a kutatói munkát. Huszonhárom éven át, 1928-tól 1951-ig volt középiskolai tanár. Munkáját Mezőtúron, az ottani ref. gimn.-ban kezdte meg, ahol egy évet töltött, majd 1929 okt.-ében megkapott egy megüresedett természetrajz-földrajz tanári állást Karcagon. Itt felújította és rendszerezte a földrajzi szertárt, majd átvette a cserkészcsapat vezetését. Részt vett 1933-ban a gödöllői világ Jamboree-n. A csapat vezetésétől csak akkor vált meg, amikor az újonnan szervezett diákotthon vezetését rá bízták, aminek vezető tanára volt egészen a karcagi szolgálata végéig. Így vall életének ezen időszakáról egyik önétrajzi írásában: „Karcagot nagyon szerettem; nem annyira a várost, mint az iskolát, a tempós kun embereket és a jól nevelt, tisztességtudó és ragaszkodó diákságot.” Itt vette feleségül Török Vilmát 1935. júl. 30-án. Három gyermekük született: László, György és Katalin. 1941-ben sorsukban változás történt: kinevezték a Debreceni Tanárképző Intézet Gyakorló Gimnáziumának megüresedett vezető tanári állására. Fájó szívvel mondott búcsút Karcagnak, amelyet egész életében – Erdélyt követően – második otthonának érzett. Nyolc évet töltött a gyakorló gimnáziumban, ahol feladatai közé tartozott a tanárjelöltek gyakorlói képzése. A történelmi változások maguk után vonták a tanügy átszervezését is, így egy-egy évre az Egyesített Fiúgimnáziumba, a Közgazdasági Leánygimnáziumba, majd a Csokonai Vitéz Mihály Gimnáziumba osztották be.